

پیش نویس سیاست های کلی برنامه ششم توسعه بر اساس ایده سیاست ها و تطبیق با سیاست های برنامه پنج ساله گذشته و دولت

تدوین: کمیسیون مشترک

چکیده

ایده در سیاست گذاری به مثابه بنیانی است که بندهای سیاستی در موضوعات مختلف با الهام و درک از محتوا، ابعاد و الزامات و لوازم تحقق آن در عمل تدوین می شود. نهادهای موثر در حوزه اجرا و سیاست گذاری بر اساس درکی که نوعاً متأثر از ماموریت ها و وظایف محوله آنها است و نهایتاً در فرایند تدوین سیاست ها به درکی اجماعی و وفاقی تبدیل می شود، پیش نویس بندهای سیاستی را در حوزه های مختلف تدوین می کنند. محتوای این مقاله را پیش نویس بندهای سیاستی سیاست های کلی برنامه ششم توسعه تشکیل می دهد که توسط نهادهای سیاست گذار و مجری پیشنهاد شده است.

واژگان کلیدی

ایده سیاست ها، سیاست کلی، برنامه ششم، سیاست های پیشنهادی

مقدمه

روش متداول در تدوین سیاست های کلی در نظام جمهوری اسلامی به گونه ای است که پس از تعیین عنوان سیاستی، ایده هر عنوان تنظیم می گردد و سپس با درک و الهام از ویژگی ها و محتوای آن، پیش نویس سیاست ها تنظیم می گردد. از این رو نقش ایده در سیاست گذاری به مثابه بنیانی است که بندهای سیاستی در موضوعات مختلف با الهام و درک از محتوا، ابعاد و الزامات و لوازم تحقق آن در

عمل تدوین می شود. نهادهای موثر در حوزه اجرا و سیاست گذاری بر اساس درکی که نوعاً متأثر از ماموریت ها و وظایف محوله آنها است و نهایتاً در فرایند تدوین سیاست ها به درکی اجماعی و وفاقی تبدیل می شود، پیش نویس بندهای سیاستی را در حوزه های مختلف تدوین می کنند. برنامه ششم توسعه گرچه نسبت به برنامه های کلان همچون سند چشم انداز، برنامه ای میان مدت است، با این حال به دلیل اهمیتی که در جهت دهی به برنامه های کشور طی یک دوره پنج ساله دارد، به همین دلیل از برنامه دوم دارای سیاست های کلی است. تفاوت برنامه ششم با دیگر برنامه ها در این است که در این دوره، سیاست ها بر اساس ایده ای متقح و از پیش تعیین شده که اهداف و خطوط کلی و چشم انداز و غایات برنامه را روشن ساخته تدوین شده است. محتوای این مقاله انعکاس تلاش های نهادهای سیاست گذار و مجری در تدوین پیش نویس اولیه این سیاست های این برنامه است. پیش نویس مشتمل بر بندهای سیاستی در محورهای سیاست های کلی برنامه ششم توسعه و ملهم از ایده آن سیاست ها است. مطالب این مقاله در دو قسمت تدوین گردیده است. در قسمت اول ایده سیاست ها و در قسمت بعدی پیش نویس پیشنهادی سیاست ها ارائه گردیده است. برای آگاهی و همچنین تداوم برنامه و موضوعات، سیاست ها و قوانین مصوب برنامه های پنجساله گذشته توسعه نیز مورد بررسی قرار گرفته و موارد مشابه در موضوعات مربوطه استخراج شده است.

۱- ایده سیاست های کلی برنامه ششم توسعه

به منظور تحقق اهداف چشم انداز و با محوریت «اقتصاد مقاومتی»، «پیشسازی در عرصه علم و فناوری» و «تعالی و مقاوم سازی فرهنگی» سیاست های کلی برنامه ششم توسعه باید «ادامه موقعیت ها و رفع موانع توفیق برنامه های پیشین»، «ناظر به فرصت های وسیع و نیز مشکلات، تهدیدها و مخاطرات»، «برآمده از زیرساخت های نظری پیشرفت (سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی، اصل ۴۴، اصلاح الگوی مصرف، نظام اداری، جمعیت و سایر سیاست های ابلاغی)»، «در جهت استحکام بنیان های سیاسی- اجتماعی و توانمندسازی در برابر آسیب های آن»، «متکی بر توانایی ها، استعدادها، فرصت های وسیع ایجاد شده در کشور و تجارب حاصل از برنامه های توسعه»، «واقعی»، «شفاف»، «با قابلیت نظارت مستمر و مؤثر» و «ناظر به دوره زمانی پنج ساله» باشد؛ به گونه ای که با اجرای آن، موارد ذیل محقق شود:

- ۱- توسعه همه جانبه با رشد اقتصادی شتابان، فراگیر، پایدار، دانش بنیان، بهره ور، عدالت بنیان، درونزا، برونگرا، مردمی، به دور از فساد، با ثبات و تورم حداقلی در محیط کلان اقتصادی،
- ۲- محوریت تولید ملی در سیاست های اقتصادی (تجاری، پولی، مالی و اعتباری) و حمایت از تولید ثروت از دانش و مشارکت آحاد جامعه در سرمایه گذاری و فعالیت های اقتصادی و تکمیل زنجیره ارزش در تولید کالا و خدمات و اصلاح نظام توزیع و واکنش سریع و هوشمند به تهدیدات خارجی اقتصاد ملی،
- ۳- تحقق نظام اداری، بانکی، مالیاتی و تامین اجتماعی در چارچوب سیاست های کلی نظام،
- ۴- توسعه نظام جامع تامین مالی (بازار پول و سرمایه) در جهت پاسخ به نیاز سرمایه گذاری، تولید کالا و خدمات، کسب و کارهای خرد، متوسط و بزرگ و فعالیت های دانش بنیان،
- ۵- اجرای چندین طرح ملی و زیرساختی عظیم و تحول ساز،
- ۶- آمایش سرزمین جهت توسعه متوازن مناطق کشور در محیط آسیای جنوب غربی با تعیین حوزه های

- همکاری، مشارکت و تعامل، با هدف بزرگ کردن اندازه بازار تولید، تجارت و صادرات غیرنفتی،
- ۷- رعایت انضباط مالی و بودجه‌ای و منطقی کردن هزینه‌های جاری، تحقق نظام بودجه به عنوان ترجمان مالی برنامه و هدفمندسازی یارانه‌ها،
- ۸- تداوم سرعت پیشروی علمی و بهره‌گیری از دانش‌های نو در جهش فناوری و تولید ثروت و (عرضه چندین دستاورد برتر علمی به جهان و یا تعیین حوزه‌های علمی پیشرو) و اعتلای کمی و کیفی نظام آموزشی و پژوهشی کشور در راستای حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی،
- ۹- اعتلای فرهنگی و ترویج سبک زندگی اسلامی، استقرار کامل نظام سلامت، رشک کمی و کیفی جمعیت، استحکام خانواده و حاکمیت انضباط اجتماعی، با تعیین شاخص‌های روزآمد و تحقق نقشه مهندسی فرهنگی کشور و گسترش در راستای حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی،
- ۱۰- ارتقای سرمایه اجتماعی و کاهش آسیب‌های اجتماعی،
- ۱۱- ایجا، تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات امن و توسعه خدمات و محتوای فضای مجازی کشور بر اساس فرهنگ اسلامی ایرانی،
- ۱۲- مشارکت همه جانبه جمهوری اسلامی ایران در نظم دهی نوین منطقه آسیای جنوب غربی با فراهم آوری لوازم اقتصادی، دفاعی و امنیتی،
- ۱۳- افزایش توان دفاعی و بازدارندگی و افزایش ضریب امنیتی کشور،
- ۱۴- تنظیم قلمروهای اسکان جمعیت (سکونتگاه‌ها و فعالیت‌های شهری و روستایی) و ساماندهی کلان شهرها بویژه حاشیه نشینی بر اساس آمایش سرزمین.

ضمناً مقام معظم رهبری (مدظله العالی) بر این نکته تأکید فرمودند که باید در تنظیم پیشنهاد سیاست‌های کلی برنامه پنج ساله اولویت‌های مشخصی ارائه شود که مسئولین کشور تکلیف خود را در مقام تنظیم اولویت‌های مدیریتی کشور برای پنج سال تعیین شده به درستی بدانند و بر آن اساس برنامه ریزی کنند.

۲-پیش نویس سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

موضوعات و مسائل حوزه سیاست گذاری برنامه ششم در مقولات اقتصادی و بودجه، حقوقی و قضایی، سیاسی، دفاعی، امنیتی، فرهنگی، علم و فن آوری و اجتماعی تقسیم بندی شده اند. ذیلاً پیش نویس سیاست‌های مربوطه که توسط نهادهای مختلف تدوین شده، ارائه می گردد.

الف) امور اقتصادی

محور شماره ۱ ایده اولیه: رشد اقتصادی شتابان (۱)

سیاست‌های پیشنهادی دولت

- رشد اقتصادی پایدار، شتابان و فراگیر با تأکید بر ارتقای بهره‌وری، گسترش اقتصاد دانش بنیان، تقویت رقابت پذیری و شفاف سازی اقتصاد و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فساد زا، در چارچوب اقتصاد مقاومتی.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه سوم:

بند ۱: تمرکز دادن همه فعالیت های مربوط به رشد و توسعه اقتصادی به سمت و سوی «عدالت اجتماعی» و کاهش فاصله میان درآمدهای طبقات، رفع محرومیت از قشرهای کم درآمد.

برنامه چهارم:

بند ۱۲- تلاش در جهت تحقق عدالت اجتماعی و ایجاد فرصت های برابر و ارتقاء سطح شاخص هایی از قبیل آموزش، سلامت، تأمین غذا، افزایش درآمد سرانه و مبارزه با فساد

بند ۳۴- تحقق رشد اقتصادی پیوسته، باثبات و پرشتاب متناسب با اهداف چشم انداز.

- ایجاد اشتغال مولد و کاهش نرخ بیکاری.

بند ۳۷- ایجاد سازوکار مناسب برای رشد بهره وری عوامل تولید (انرژی، سرمایه، نیروی کار، آب و خاک) و...

- پشتیبانی از کارآفرینی، نوآوری و استعداد های فنی و پژوهشی.

برنامه پنجم:

۲۱- تحقق رشد مستمر و پرشتاب اقتصادی به میزان حداقل ۸ درصد نرخ رشد سالیانه تولید ناخالص داخلی پایدار

۱- ۲۱- توسعه سرمایه گذاری از طریق کاهش شکاف پس انداز - سرمایه گذاری با حفظ نسبت پس انداز به تولید ناخالص داخلی حداقل در سطح ۴۰ درصد و جذب منابع و سرمایه های خارجی.

۲- ۲۱- ارتقاء سهم بهره وری در رشد اقتصادی به یک سوم در پایان برنامه.

۳- ۲۱- بهبود فضای کسب و کار کشور با تأکید بر ثبات محیط اقتصاد کلان، فراهم آوردن زیرساخت های ارتباطی، اطلاعاتی، حقوقی، علمی و فناوری مورد نیاز، کاهش خطرپذیری های کلان اقتصادی، ارائه مستمر آمار و اطلاعات به صورت شفاف و منظم به جامعه.

۴- ۲۱- تقویت و توسعه نظام استاندارد ملی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- رشد اقتصادی شتابان و پایدار به گونه ای که حداقل متوسط رشد سالانه ۱۰ درصد در طول برنامه محقق شود.

محور شماره ۲ ایده اولیه: تورم حداقلی (۱)**سیاست های پیشنهادی دولت**

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه سوم

بند ۳: تلاش برای مهار تورم و حفظ قدرت خرید گروه های متوسط و کم درآمد جامعه و کمک به

سرمایه گذاری و ایجاد اشتغال برای آنان.

برنامه چهارم

بند ۳۹: مهار تورم و افزایش قدرت خرید گروه های کم درآمد و محروم و مستضعف و کاهش فاصله بین دهک های بالا و پایین درآمدی جامعه و اجرای سیاست های مناسب جبرانی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- دست یابی به تورم حداکثر (۵ درصد) و استمرار آن.

محور شماره ۳ ایده اولیه: بهره وری (۱)

سیاست های پیشنهادی دولت

بند ۱۷- ارتقاء بهره وری کل عامل سرمایه به عنوان منبع مهم رشد اقتصادی و توجه خاص به ارتقاء بهره وری در حوزه های آب و انرژی

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم:

بند ۳۷: ایجاد ساز و کار مناسب برای رشد بهره وری عوامل تولید (انرژی، سرمایه، نیروی کار، آب و خاک و...)

برنامه پنجم:

بند ۲۱-۲: ارتقاء سهم بهره وری در رشد اقتصادی به یک سوم در پایان برنامه.
بند ۳-۶: بهبود مدیریت منابع و مصارف با هدف ارتقاء کیفیت و بهره وری نظام آموزش و پرورش

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- افزایش متوسط رشد سالانه بهره وری کل اقتصادی به میزان ۲/۵ درصد در طول سال های برنامه
- کاهش شدت مصرف انرژی جهت دستیابی به یک دوم معادل وضع موجود مصرف انرژی در کلیه فعالیت ها تا پایان برنامه
- افزایش بهره وری و برداشت نهائی از مخازن و چاه های نفت و گاز با بکارگیری فن آوری های نوین اکتشاف، استخراج و بهره برداری بمیزان ۱ □ سالیانه

محور شماره ۴ ایده اولیه: به دور از فساد (۱)

سیاست های پیشنهادی دولت

- ... تقویت رقابت پذیری و شفاف سازی اقتصاد و جلوگیری از اقدامات، فعالیت ها و زمینه های فساد زا، در چارچوب اقتصاد مقاومتی.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم

بند ۱۷- ... پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- شفاف‌سازی و رعایت ساز و کارهای اقتصادی در کلیه بنگاه‌ها از جمله بنگاه‌های تولیدی و توزیع انرژی
- تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و برقرارسازی سلامت اقتصادی در چارچوبی که الزام به فسادگریزی در فعالیت‌های مختلف و در تمام سطوح فعالیت، در چارچوب شفاف مطرح شود، همراه با متکی کردن قوانین و سیاست‌های مختلف بر اصول مندرج در این راهبرد
- اصلاح ساختار کشور در جهت گسترش مشارکت فعال مردم و نهادهای ارتباطی کشور در فعالیت مبارزه با فساد و افزایش سلامت اقتصادی
- ایجاد نظام انگیزشی و مشوق‌های لازم برای گسترش فرهنگ مبارزه با فساد در سطوح مختلف جامعه
- استقرار نظام جامع و تعیین مرجع رسمی آمارهای ثبتی کشور و به‌هنگام‌سازی آمارها متناسب با استانداردهای پذیرفته شده بین‌المللی و بومی، در جهت:
- تبادل سریع و دقیق آمار و اطلاعات بین مراجع مختلف آماری
- کمی کردن هدف‌های توسعه‌ای و برنامه‌ای
- تعیین تکالیف و وظایف دستگاه‌های ذیربط
- دسترسی آسان همگان از طریق فضای مجازی فراگیر با تعریف سطوح دسترسی مشخص جهت استفاده از آمار و اطلاعات
- تهیه و تنظیم مقررات اداری و اجرایی کشور با رویکرد شفافیت، روزآمدی، عدالت محوری، فسادزدایی.
- ارتقاء سلامت اداری و مبارزه با مفاسد اقتصادی و اداری به نحوی که فساد تا پایان برنامه به میزان ۵۰ درصد کاهش یابد.

محور شماره ۵ ایده اولیه: هدف‌گذاری تجاری با محوریت تولید (۲)**سیاست‌های پیشنهادی دولت**

- ارتقای رقابت‌پذیری از طریق گسترش نفوذ فناوری، ارتقای قابلیت‌های فناورانه و اصلاح ساختار، روش‌ها و استانداردهای تولید و توزیع و نظارت و گسترش پیوند بنگاه‌های کوچک، متوسط و بزرگ و توسعه خوشه‌های کسب و کار.
- توسعه پیوند‌های تجاری کشور به ویژه با کشورهای منطقه در جهت افزایش صادرات غیرنفتی با ارزش افزوده بالاتر، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و استفاده از موقعیت ژئوپلیتیک کشور در جهت تبدیل شدن به قطب تجاری و ترانزیتی منطقه با تأکید بر حوزه‌های انرژی، کالا و مسافر و انتقال دیتا.

سیاست‌های برنامه پنج‌ساله گذشته**برنامه سوم**

- بند ۱۱- برنامه‌ریزی جامع برای دستیابی به جهش در صادرات غیرنفتی و کاستن از تکیه بر درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام.
- ۱۲- بند- استفاده مطلوب از موقعیت و مزیت جغرافیایی کشور بویژه در امر بازرگانی.

برنامه چهارم:

بخش اقتصادی - بند ۳۵: فراهم نمودن زمینه‌های لازم برای تحقق رقابت‌پذیری کالاها و خدمات کشور در سطح بازارهای داخلی و خارجی و ایجاد ساز و کارهای مناسب برای رفع موانع توسعه صادرات غیرنفتی.

برنامه پنجم:

امور اقتصادی - بخش الف - بند ۲۹: تأکید بر راهبرد توسعه صادرات به ویژه در بخش خدمات با فناوری بالا به نحوی که کسری تراز بازرگانی بدون نفت کاهش یافته و توازن در تجارت خدمات ایجاد گردد.

امور اقتصادی - بخش الف - بند ۳۰: گسترش همه جانبه همکاری با کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا در تجارت، سرمایه‌گذاری و فناوری.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- افزایش تولید ملی (کالا و خدمات) متناسب با بازار داخلی، منطقه آسیای جنوب غربی و جهان و کاهش مستمر تراز تجاری غیرنفتی با رشد متوسط سالانه ۲۰ درصد

- توسعه پیوند های اقتصادی و تجاری متقابل و شبکه ای کشور بویژه با کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی در جهت افزایش صادرات غیر نفتی با ارزش افزوده بالاتر، جذب سرمایه گذاری خارجی و استفاده از موقعیت ژئوپلیتیک کشور در جهت تبدیل شدن به قطب تجاری و ترانزیتی منطقه با تاکید بر حوزه های انرژی، کالا، مسافر و انتقال دیتا(داده)

- تحقق کامل هدفمند سازی یارانه ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره وری، کاهش شدت انرژی و ارتقای شاخص های عدالت اجتماعی

- تقویت ساختار رقابتی بازارها و بهبودی مستمر فضای کسب و کار در جهت کسب حداقل جایگاه سوم منطقه

- بهره گیری مناسب از توان نهادهای عمومی غیر دولتی با ایفای نقش ملی و فراملی در تحقق اقتصاد مقاومتی، رشد و اشتغال پایدار بویژه در استان های مستعد محروم

- حمایت همه جانبه دولت از حضور بنگاه های غیردولتی در بازارهای کشورهای منطقه

محور شماره ۶ ایده اولیه: هدف گذاری تولیدی (۲)

سیاست‌های پیشنهادی دولت

- بهبود محیط کسب و کار از طریق ایجاد فرصت های برابر در دسترسی به منابع و اطلاعات، حذف مجوزهای غیر ضرور، کنترل انحصارات و محدود کردن فعالیت اقتصادی نهادهای عمومی غیردولتی و بنگاه های وابسته به حوزه هایی که امکان فعالیت بخش خصوصی و تعاونی وجود ندارد.

- اتخاذ تدابیر مؤثر برای اشتغال پایدار و کار شایسته و اصلاح ساختارهای نهادی و حقوقی به ویژه قانون کار...

- تقویت نقش حاکمیت و مالکیت دولت در برداشت صیانتی از منابع نفت و گاز، بهره برداری از تمام میادین مشترک نفتی و گازی، ایجاد و ساماندهی بازارها برای فعالیت بخش خصوصی در

فعالیت‌های بالادستی و پایین دستی انرژی و افزایش سهم انرژی‌های نو و پاک در سبد انرژی کشور و گسترش استفاده از کاربردهای صنعت هسته‌ای در صنعت، سلامت و کشاورزی.
۱۳- تأمین امنیت غذایی کشور با تأکید از منابع داخلی با رویکرد اصلاح الگوی کشت و نظام‌های بهره‌برداري در پهنه سرزمین.

- ارتقای رقابت پذیری از طریق گسترش نفوذ فناوری، ارتقای قابلیت‌های فناورانه و اصلاح ساختار، روش‌ها و استانداردهای تولید و توزیع و نظارت و گسترش پیوند بنگاه‌های کوچک، متوسط و بزرگ و توسعه خوشه‌های کسب و کار

- حفظ، احیا و توسعه و صیانت از منابع آب با تأکید بر مدیریت یکپارچه و پیوسته حوزه‌های آبریز، استفاده حداکثری از منابع مشترک آبی، مدیریت تقاضا و مصرف با تأکید بر رعایت الگوی کشت، پرهیز از شروع یا ادامه ساخت سدهای فاقد توجیه اقتصادی، مسدود کردن چاه‌های غیرمجاز، لحاظ نمودن ارزش اقتصادی در قیمت‌گذاری آب، شناسایی و استفاده از آب‌های غیرمتعارف و بازچرخانی آب.

سیاست‌های برنامه پنج ساله گذشته
ندارد

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- مشارکت حداکثری بخش غیردولتی، خصوصی و تعاونی در تولید، توزیع و تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و پتروشیمی و سایر منابع انرژی با رقابتی کردن فعالیت‌ها در بخش انرژی در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴.

- کاهش شدت مصرف انرژی جهت دست‌یابی به یک‌دوم معادل وضع موجود مصرف انرژی در کلیه فعالیت‌ها تا پایان برنامه.

- افزایش بازدهی نیروگاه‌های حرارتی تولید برق به ۶۰ درصد تا پایان برنامه ششم و کمینه‌سازی تلفات انتقال و توزیع برق با ارتقاء سطح فناوری و محیط رقابتی.

- توسعه صادرات برق با ارزش افزوده خالص مثبت در مقایسه با صدور سایر منابع و حامل‌های انرژی - جمع‌آوری و واگذاری کامل طرح‌های مهار، کنترل و بهره‌برداری از گازهای همراه تولید و مشعل‌های فرآورش نفت و گاز در کلیه میادین نفت و گاز و تأسیسات صنعت نفت به مردم تا پایان سال اول برنامه.

- رقابتی کردن فعالیت‌های اکتشاف، بهره‌برداری و توسعه میادین نفت و گاز کشور بویژه میادین مشترک و حمایت از اولویت فعالیت بخش غیردولتی و خصوصی در این میادین.

- دست‌یابی به تولید ۶ میلیون بشکه نفت خام و میعانات گازی در روز (شامل ۱/۱ میلیون بشکه میعانات گازی و ۴/۹ میلیون بشکه نفت خام) و تولید حداقل ۱/۱ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی تا پایان برنامه.

- تبدیل ۸۰ درصد تولید نفت خام و میعانات گازی به مواد و کالاهای فراوری شده با استفاده از فناوری برتر و دانش بنیان تا پایان برنامه ششم.

-توسعه زنجیره ارزش صنایع بالادستی، میان دستی و پایین دستی صنعت پتروشیمی با افزایش ارزش افزوده و تولید محصولات نهایی و صادرات به میزان ۱۰۰ میلیارد دلار تا پایان برنامه ششم. -خوداتکایی در صنایع بالادستی و پایین دستی نفت و گاز با تقویت شرکت های دانش بنیان، طراحی، مهندسی، ساخت و نصب تجهیزات به میزان حداقل ۸۰ درصد نیازهای ملی تا پایان برنامه ششم. -افزایش سطح امنیت غذایی جامعه با تاکید بر تولید و تامین پایدار از منابع داخلی به میزان ۸۵ درصد از طریق افزایش تولید محصولات اساسی، تنظیم الگوی کشت سازگار با اقلیم و تغییرات آن، بهبود سلامت و ارتقاء ایمنی تولیدات کشاورزی، بکارگیری فناوری های نوین بویژه فناوری بذر، توسعه شرکت های دانش بنیان و اصلاح الگوی تولید، توزیع و مصرف منابع و تکمیل زنجیره ارزش در بخش کشاورزی.

-ایجاد ترکیب و تنوع مناسب نژادی و گونه های دام و طیور در کشور با تاکید بر دام سبک و کاهش وابستگی صنعت دام و طیور به نهاده های وارداتی و توسعه خدمات اصلاح نژادی از طریق افزایش مشارکت بخش خصوصی، تامین بهداشت و سلامت فرآورده های دام و طیور.

-توسعه و افزایش تولید و پرورش پایدار و سالم آبزیان در آب های داخلی با استفاده مطلوب از ظرفیت های آب های آزاد به میزان ۲ برابر وضع موجود با بهره گیری از فناوریهای نوین.

-اعمال مدیریت یکپارچه در برقراری نظم و هم افزایی فعالیت ها در بالادست و پایین دست حوضه ها، تخصیص بهینه و حفظ و حراست از منابع آب با مشارکت مردم، کاهش تقاضای آب و تکمیل طرح های آبخیزداری، آبخوان داری و آبیاری، بازچرخانی آب ها در حوضه های آبخیز با افزایش ضریب بهره وری آب در تولید محصولات کشاورزی به میزان ۲/۵ برابر وضع موجود، اولویت بهره برداری از آب های مرزی و مشترک و تقویت دیپلماسی آب کشور.

-افزایش نرخ رشد ارزش افزوده بخش صنعت با تکمیل زنجیره ارزش صنعتی و خوشه سازی شرکت های کوچک، متوسط و بزرگ به میزان سالیانه ۱۵ درصد و افزایش صادرات آن به دو برابر وضع موجود طی سال های برنامه ششم.

محور شماره ۷ ایده اولیه: تکمیل زنجیره ارزش در تولید کالا و خدمات (۲)

سیاست های پیشنهادی دولت

-سرمایه گذاری با اولویت در بخش های معادن، نفت و گاز و تکمیل زنجیره ارزش تولید میانی و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع (صنایع معدنی، نفت، گاز، پتروشیمی، تبدیلی و تکمیلی کشاورزی)، صنایع و خدمات مبتنی بر فناوری های برتر، گردشگری، حمل و نقل و مسکن.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

ندارد

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

-فراهم نمودن الزامات و نیازمندی های توسعه یافتگی صنعتی با دانش بنیان نمودن حداقل ۲۵ درصد محصولات و خدمات صنعتی، افزایش رقابت پذیری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان به نحوی که کشور در افق چشم انداز بعنوان کشور توسعه یافته صنعتی دارای رتبه شایسته در جهان باشد.

-بسترسازی برای تأمین نقدینگی صنایع موجود، بازاریابی، نمانام سازی (برندسازی)، تأمین تسهیلات و ضمانت سرمایه گذاری جهت حمایت از بنگاه های پیشرو و کارآفرینان فن آور و شرکت های دانش بنیان همراه با بهبود فضای کسب و کار.

-هدفمند نمودن توسعه صنایع در حوزه های راهبردی صنعتی با دانش بنیان کردن و افزایش ضریب نفوذ فناوری های پیشرفته در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی، حمل و نقل، مواد پیشرفته، ساختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوا فضا و آب و کشاورزی.

-تدوین، پیاده سازی و اجرای نقشه راه تحول نظام استانداردسازی ملی و ارتقاء کیفیت محصولات و خدمات همراه با کاهش قیمت، تقویت رقابت پذیری دانش بنیان در تولید ملی، مشارکت فراگیر همه ذی نفعان در ترویج استانداردها، پوشش استاندارد به کلیه محصولات و خدمات و اعتباربخشی بین المللی به نظام تأیید صلاحیت در ایران به منظور تسهیل تجارت فرامرزی.

-تحول اساسی در تولیدات بخش معدن و صنایع معدنی و افزایش سهم آن در تولید ناخالص داخلی به ۱/۵ برابر وضع موجود با تکمیل زنجیره صنعتی و صادرات مواد معدنی فرآوری شده و ایجاد زمینه جذب فن آوری های نوین در اکتشاف، استخراج و تولید آلیاژها، فلزات گرانبها، عناصر کمیاب و مواد پیشرفته با حمایت از شرکت های دانش بنیان و سرمایه گذاری بخش غیردولتی.

محور شماره ۸ ایده اولیه: هدف گذاری پولی، مالی و اعتباری با محوریت تولید (۲)، تحقق نظام بانکی (۲)

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه پنجم:

بند ۲-۲۲: ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی.

برنامه چهارم:

بند ۵۲- تنظیم سیاست های پولی، مالی و ارزی با هدف دستیابی به ثبات اقتصادی و مهار نوسانات.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

-توسعه نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه ها) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی، داخلی و خارجی در جهت پاسخ به نیازهای سرمایه گذاری با: ارتقاء سهم موثر سرمایه، تأمین سرمایه در گردش کلیه فعالان اقتصادی و تأمین مالی فعالیت های خرد و متوسط به وسیله نظام بانکی و گسترش همه جانبه بیمه های کشور

-ایجاد انگیزه و شرایط برای جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور و سرمایه گذاران خارجی و ورود مدیریت شده خارجیان به بورس ایران، ایجاد پیمان های پولی دو و چندجانبه با کشورهای طرف تجارت

-تقویت نظارت بانک مرکزی بر فعالیت بازار غیرمتمشکل پولی و کلیه موسسات پولی و بانکی و بازار پولی در جهت شفافیت، سلامت و رعایت نظام بانکداری اسلامی و کاهش نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات به ۵ درصد

محور شماره ۱۹ ایده اولیه: انضباط مالی و بودجه (۷)

سیاست های پیشنهادی دولت

-اصلاح و ارتقاء کارآمدی بخش عمومی و سازماندهی فعالیت های آن، بهبود مدیریت منابع و مصارف بودجه دولت با تأکید بر قطع وابستگی اعتبارات هزینه ای بودجه عمومی دولت به منابع نفت و گاز، گسترش پایه ها و پوشش مالیاتی، ساماندهی طرح های نیمه تمام عمرانی و حذف طرح های نیمه تمام فاقد توجیه اقتصادی و استقرار نظام بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم:

بند ۵۰- اهتمام به نظم و انضباط مالی و بودجه ای و تعادل بین منابع و مصارف دولت.

برنامه پنجم:

بند ۳۲- تبدیل نظام بودجه ریزی کشور به بودجه ریزی عملیاتی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- رعایت انضباط مالی و بودجه ای با اجرای بودجه عملیاتی، احصاء بدهی های دولت، دستگاه های اجرایی و شرکت های دولتی و تسویه آن در طول سال های برنامه
- تعیین تکلیف قطعی طرح های عمرانی تیمه تمام با تفکیک طرح های اجرایی توسط دولت، بخش خصوصی، بخش عمومی - خصوصی و حذف طرح های بدون توجیه فنی، اقتصادی و اجتماعی
- اصلاح ساختار بودجه بر اساس سیاست های کلی اصل ۴۴ و نظام اداری از طریق کاهش دستگاه های اجرایی و تهیه فهرست دستگاه ها به عنوان یکی از پیوست های برنامه و تبعیت قانون بودجه از فهرست مذکور

محور شماره ۱۰ ایده اولیه: منطقی کردن هزینه های جاری (۷)

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم:

بند ۵۱- تلاش برای قطع اتکای هزینه های جاری به نفت و تأمین آن از محل درآمدهای مالیاتی و اختصاص عواید نفت برای توسعه سرمایه گذاری بر اساس کارآیی و بازدهی.

برنامه پنجم:

- بند ۲۲-۳- قطع وابستگی هزینه های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه.
- بند ۳۲- تبدیل نظام بودجه ریزی کشور به بودجه ریزی عملیاتی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- قطع وابستگی هزینه های جاری دولت به درآمد های نفت و گاز تا پایان برنامه با ایجاد تحول در نظام درآمدی و هزینه ای دولت و گسترش پایه و پوشش مالیاتی

محور شماره ۱۱ ایده اولیه: صندوق توسعه ملی

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

- ۲۲-۱- واریز سالانه حداقل ۲۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده های نفتی به صندوق توسعه ملی.
- ۲۲-۲- ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- واریز سالانه حداقل ۳۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و میعانات گازی و فرآورده های نفتی به صندوق توسعه ملی و افزایش ۵ واحد درصدی سالانه آن (در راستای بند ۱۸ سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی) به منظور اعطای تسهیلات صرفاً ارزی به طرح های رقابتی و دارای بازدهی مناسب اقتصادی بخش های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی و استقلال آن از بانک مرکزی و مستقل نمودن مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه ای و سایر قوانین عادی.

محور شماره ۱۲ ایده اولیه: تحقق نظام مالیاتی (۳)

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه سوم:

- بند ۴: اصلاح نظام مالیاتی در جهت برقراری عدالت در گرفتن مالیات، توجه به ضرورت تولید و سرمایه گذاری های تولیدی، و ایجاد انگیزه های مردمی در پرداختن مالیات و افزایش نسبت مالیات در درآمدهای دولت.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

-اصلاح نظام مالیاتی در جهت تقویت و سرمایه گذاری از طریق ثبات مالیات ها، شفافیت درآمدها در مقررات، و منطقی کردن معافیت ها، تنوع بخشیدن به پایه های مالیاتی به گونه ای که هر ساله سهم درآمدهای مالیاتی در بودجه های سنواتی.... درصد نسبت به سال پایان برنامه پنجم افزایش یابد.

محور شماره ۱۳ ایده اولیه: نظام اداری**سیاست های پیشنهادی دولت**

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه سوم :

۲۸-اصلاح نظام اداری در جهت: افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریت های موازی، تأکید بر تمرکززدایی در حوزه های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

۲۹- تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت و اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی.

برنامه چهارم :

۱۷-اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریت های موازی، تأکید بر تمرکززدایی در حوزه های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

۲۲-تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت.

-اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی.

برنامه پنجم:

۱۴-اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریت های موازی، تأکید بر تمرکز زدایی در حوزه های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

۱۶-تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت، اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- ارتقاء کارایی و اثر بخشی نظام اداری و مدیریتی کشور با:

- صرفه جویی در هزینه‌های عمومی دولت و تاکید بر چابک‌سازی و منطقی‌سازی تشکیلات با کاهش ۱۵ درصد حجم و اندازه دولت.
- توسعه دولت الکترونیک به نحوی که تا پایان برنامه رتبه کشور در سطح جهانی کمتر از ۶۰ شود.
- انجام فعالیت‌های اجرایی دولت در فضای رقابتی به نحوی که تا پایان برنامه قیمت تمام شده دولت حداقل ۳۰ درصد کاهش یابد.
- ایجاد محدودیت برای استخدام به نحوی که مجموع کارکنان دولت از محل خروج طبیعی و واگذاری خدمات و واحدهای عملیاتی دولت تا پایان برنامه ۲۰ درصد کاهش یابد.
- کاهش دو تا چهار سال از متوسط سن مدیران بخش دولتی و عمومی در سه سطح عملیاتی، حرفه‌ای و سیاسی تا پایان برنامه.
- تهیه و تنظیم مقررات اداری و اجرایی کشور با رویکرد شفافیت، روزآمدی، عدالت محوری، فسادزدایی.
- ارتقاء سلامت اداری و مبارزه با مفاسد اقتصادی و اداری به نحوی که فساد تا پایان برنامه به میزان ۵۰ درصد کاهش یابد.

ب) حقوقی و قضایی**محور شماره ۱ ایده اولیه: تنقیح قوانین**

سیاست های پیشنهادی دولت

امور حقوقی قضایی:

- فراهم نمودن زمینه های اجرایی سیاست های کلی ابلاغی قبلی با توجه به محدودیت ها و ظرفیت های برنامه ششم توسعه.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم:

بند ۲۲- اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی.

سیاست های کلی قضایی:

بند ۱۴- بازنگری در قانون در جهت کاهش عناوین جرایم و کاهش استفاده از مجازات زندان.

بند ۱۵- تنقیح قوانین قضایی.

سیاست های کلی قضایی پنج ساله:

بند ۱۶- اصلاح و تنقیح قوانین و رفع خلاء های قانونی مربوط به امور قضایی.

سیاست های کلی الگوی مصرف:

بند ۷-۵- بازنگری و تصویب قوانین و مقررات مربوط به عرضه و مصرف انرژی....

بند ۱۰ ب- ۵- اصلاح قوانین و مقررات، روش ها، ابزارها و فرآیندهای اجرایی.

سیاست های تشویق سرمایه گذاری:

بند ۱۰- ساماندهی رفتار تقنینی، اداری، قضایی، بازرسی، نظارت، حسابرسی و تخصصی کردن امور در جهت حمایت از سرمایه گذاری و تولید.

سیاست های کلی تولید ملی کار و سرمایه ایرانی:

بند ۲۰- تنقیح و اصلاح قوانین و مقررات (از جمله اصلاح قانون پولی و بانکی، تأمین اجتماعی و مالیات ها) برای تسهیل فعالیت در بخش های تولیدی و رفع موانع سرمایه گذاری در سطح ملی با رویکرد ثبات نسبی در قوانین.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- بازنگری و اصلاح قوانین قضایی و حقوقی با رویکرد جرم زدایی، قضا زدایی و متناسب سازی مجازات ها و جرایم و افزایش هزینه های ارتکاب جرم و نقض قوانین و مقررات در جهت بازدارندگی با کاهش ۲۰ درصدی عناوین مجرمانه در پایان برنامه و ارائه لوایح مرتبط تا پایان سال دوم برنامه توسط قوه قضاییه.

- توجه به ویژگی های قاضی مصرح در منابع غنی اسلامی به هنگام گزینش قضات، تقویت نظام نظارت قضایی و اهتمام به منزلت، استقلال و امنیت شغلی قضات.
- تنقیح و تدوین قوانین جامع براساس کدهای موضوعی تعیین شده توسط مجلس، به نحوی که در پایان برنامه، کلیه قوانین جامع موضوعی با الویت کدهای اقتصاد مقاومتی توسط دستگاه های مربوط تدوین و ارائه شود.

محور شماره ۲ ایده اولیه: کاهش اطلاع دادرسی

سیاست های پیشنهادی دولت

- توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت های معنوی، ارتقاء کارایی و اثر بخشی پیشگیری از وقوع جرم، کشف و تعقیب مجرمین، کاهش عناوین مجرمانه و جلوگیری از اطلاع دادرسی بویژه مرحله اجرای احکام.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

زمینه برای استفاده بهینه از قوای انتظامی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- اصلاح فرایندها، مقررات و روش های انجام امور در دستگاه های اجرایی و عمومی با جلوگیری از وقوع اختلافات و دعاوی و شکایات ناشی از عملکرد دستگاه ها حداکثر تا پایان سال سوم برنامه.
- تقویت و کارآمدسازی نظام بازرسی و نظارت بر اجرای صحیح قوانین و حسن جریان امور در دستگاه ها و ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله موثر با مفاسد اداری و اقتصادی و کاهش زمان کشف تخلف به ۶ ماه در پایان برنامه.

- تسهیل دسترسی جامعه به دادرسی عادلانه و ارتقاء کیفیت دادرسی با تاکید بر اتقان آراء و تعیین شاخص های آن و افزایش ۲۰ درصدی آراء متقن در هر سال و رفع اطلاع دادرسی و رسیدگی در زمان متعارف با کاهش ۵ درصدی میانگین زمان رسیدگی در هر سال و تخصیصی کردن رسیدگی ها به نحوی که حداقل ۵۰ درصد پرونده ها در محاکم تخصصی مورد رسیدگی قرار گیرد.

- ترویج، تقویت و نهادینه سازی فرهنگ صلح، سازش و داوری در جامعه تا پایان برنامه و تمهیدات لازم برای فراگیر کردن نهاد داوری و افزایش کارآمدی شوراهای حل اختلاف و توسعه صلاحیت ها و اختیارات قانونی مراجع اداری شبه قضایی در رسیدگی های غیرقضایی به دعاوی و اختلافات حداکثر در طول برنامه.

- تاکید بر رعایت استانداردهای لازم در ارجاع پرونده به قضات با تامین ۱۰ درصدی کمبود نیروی انسانی در هر سال با رویکرد مدیریت استعداد و افزایش بهره وری قضایی و اداری و به روزرسانی دانش و مهارت قضات و کارکنان قضایی.

- بهبود مستمر و کارآمدسازی ساختار قوه قضاییه و فرایندهای مدیریت دادگستری ها و سازمان های تابعه قوه قضاییه

محور شماره ۳ ایده اولیه: حقوق عامه و شهروندی**سیاست های پیشنهادی دولت**

- تمهید دسترسی آسان همگان به عدالت قضائی، رعایت حقوق مردم و تقویت اعتماد عمومی به نظام قضایی با مبارزه اساسی با فساد و تأمین سلامت ارکان قوه قضائیه، توسعه کیفی منابع انسانی و نظارت بر امر قضاوت.
-.... و جلوگیری از اطاله دادرسی بویژه مرحله اجرای احکام.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته**برنامه چهارم:**

بند ۱۷ - اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرک و کارآیی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان

برنامه پنجم:

بند ۱۴ - اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرک و کارآیی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان

سیاست های کلی تشویق سرمایه گذاری:

بند ۱ - حمایت از مالکیت و کلیه حقوق ناشی از آن از جمله مالکیت معنوی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- تسهیل دسترسی جامعه به دادرسی عادلانه و ارتقاء کیفیت دادرسی با تاکید بر اتقان آراء و تعیین شاخص های آن و افزایش ۲۰ درصدی آراء متقن در هر سال و رفع اطاله دادرسی و رسیدگی در زمان متعارف با کاهش ۵ درصدی میانگین زمان رسیدگی در هر سال و تخصصی کردن رسیدگی ها به نحوی که حداقل ۵۰ درصد پرونده های تخصصی در محاکم مربوط مورد رسیدگی قرار گیرد.

- دسترسی آسان و سریع مردم به ضابطین و مراجع قضایی به طوریکه نسبت میان تعداد مجتمع های قضایی به جمعیت به میزان ۱۰ درصد میانگین در هر سال بهبود یابد.

- توسعه و تقویت همکاری ها و تعاملات حقوقی و قضایی بین المللی و منطقه ای با اولویت کشورهای اسلامی.

- بهبود مستمر و کارآمدسازی ساختار قوه قضائیه و فرایندهای مدیریت دادگستری ها و سازمان های تابعه قوه قضائیه.

- افزایش آگاهی ها و فرهنگ حقوقی جامعه با تاکید بر گسترش آموزش های همگانی و تسهیل دسترسی مردم به قوانین و مقررات

- ارتقای کارآمدی و اثربخشی قوانین و مقررات با ارزیابی دقیق و همه جانبه آثار آنها.

محور شماره ۴ ایده اولیه: پیشگیری از وقوع جرم و فساد

سیاست های پیشنهادی دولت

- توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت های معنوی، ارتقاء کارایی و اثربخشی پیشگیری از وقوع جرم، کشف و تعقیب مجرمین،

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم :

بند ۱۷-، تأکید بر تمرکززدایی در حوزه های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

برنامه پنجم :

بند ۱۴ - ... تأکید بر تمرکززدایی در حوزه های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

بند ۲۰-۲ - سامان بخشی مناطق حاشیه نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری های عمومی ناشی از آن.
بند ۳۵-۶ - توسعه نظام های پیشگیری از آسیب های فردی و اجتماعی.

بند ۴۴-۱ - تقویت نقش مردم و اطلاعات مردمی در پیشگیری از تحرکات ضد امنیتی.

سیاست های کلی قضایی:

بند ۱۶- گسترش دادن فرهنگ حقوقی و قضایی در جامعه.

سیاست های کلی مبارزه با مواد مخدر:

بند ۴- اتخاذ راهکارهای پیشگیرانه در مقابله با تهدیدات و آسیب های ناشی از مواد مخدر و روانگردان

سیاست های کلی قضایی پنج ساله:

بند ۳- اهتمام به پیشگیری از وقوع جرم و لزوم همکاری سایر دستگاه ها با قوه قضائیه در این زمینه.

سیاست های نظام اداری:

بند ۲۴- ارتقای سلامت نظام اداری و رشد ارزش های اخلاقی در آن از طریق اصلاح فرآیندهای قانونی و اداری، بهره گیری از امکانات فرهنگی و بکارگیری نظام مؤثر پیشگیری و برخورد با تخلفات.

سیاست های کلی امنیت فضای تولید:

بند ۵- پایش، پیشگیری، دفاع و ارتقاء توازن بازدارندگی در مقابل هرگونه تهدید در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات.

سیاست های کلی سلامت:

بند ۲-۱- اولویت پیشگیری بر درمان

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- اهتمام به پیشگیری از وقوع جرم و لزوم همکاری سایر دستگاه ها با قوه قضائیه در این زمینه و تشکیل شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم و تقویت نقش و کارکرد نهادهای مدنی و سازمان های مردم نهاد در بهبود ناهنجاری ها و آموزش رفتارهای مناسب اجتماعی با کاهش ۱۰ درصدی پرونده های ورودی و ۲۰ درصدی میزان محکومیت حبس.
- افزایش هزینه های جرم بویژه جرایم سازمان یافته با رفع خلاءها و بهسازی قوانین و متناسب سازی ظرفیت های قضایی و تادیبی با تنوع کمی و کیفی جرایم (قضایی).
- اصلاح فرایندها، مقررات و روش های انجام امور در دستگاه های اجرایی و عمومی با جلوگیری از وقوع اختلافات و دعاوی و شکایات ناشی از عملکرد دستگاه ها حداکثر تا پایان سال سوم برنامه.
- تقویت و کارآمدسازی نظام بازرسی و نظارت بر اجرای صحیح قوانین و حسن جریان امور در دستگاه ها و ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله موثر با مفاسد اداری و اقتصادی و کاهش متوسط زمان کشف تخلف به ۶ ماه در پایان برنامه.
- افزایش کارآمدی مجازات زندان، بهبود وضعیت و اصلاح امور زندان ها، بازداشتگاه ها و کانون های اصلاح و تربیت و ارتقاء تربیت دینی، اخلاقی و مهارت های اجتماعی و شغلی و حمایت های پس از خروج زندانیان و خانواده های آنان، رعایت استانداردهای مربوط به فضای مسقف در مورد سرانه زندانیان با افزایش ۱۰ درصدی آن در هر سال و کاهش ۵۰ درصدی میزان بازگشت زندانیان در پایان برنامه.

محور شماره ۵ ایده اولیه: اتقان آرای قضایی

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

سیاست های کلی قضایی:

- بند ۲- نظام مند کردن استفاده از بینه و یمین در دادگاه ها.
- بند ۳- استفاده از تعدد قضات در پرونده های مهم.
- بند ۱۰- بالا بردن سطح علمی مراکز آموزش حقوقی متناسب با نظام قضایی کشور، بالا بردن دانش حقوقی قضات، تقویت امور پژوهشی قوه قضائیه و توجه بیشتر به شرایط مادی و معنوی متصدیان سمت های قضایی.
- بند ۱۳- تعیین ضوابط اسلامی مناسب برای کلیه امور قضایی از قبیل قضاوت، وکالت، کارشناسی و ضابطان و نظارت مستمر و پیگیری قوه قضائیه بر حسن اجرای آنها.
- بند ۱۷- گسترش دادن نظام معاضدت و مشاورت قضایی.

سیاست‌های قضایی پنج‌ساله:

بند ۱۴- ایجاد ساز و کار مناسب برای تقریب آراء و احکام قضایی

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- توجه به ویژگی‌های قاضی مصرح در منابع غنی اسلامی به هنگام گزینش قضات، تقویت نظام نظارت قضایی و اهتمام به منزلت، استقلال و امنیت شغلی قضات.

ج) سیاسی، دفاعی و امنیتی

محور شماره ۱ ایده اولیه: مشارکت همه جانبه در نظم دهی نوین منطقه آسیای جنوب غربی
سیاست های پیشنهادی دولت

۲۸- تقویت تعامل سازنده و فعال در عرصه های منطقه ای و بین المللی.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه سوم :

- بند ۳۰-۱- ملاحظات امنیتی و دفاعی.
- بند ۳۱-۴- مقابله با افزون خواهی و اقدام متجاوزانه در روابط خارجی.
- بند ۳۱-۵- تلاش برای رهایی منطقه از حضور نظامی بیگانگان.
- بند ۳۱-۶- مقابله با تک قطبی شدن جهان.
- بند ۳۱-۷- حمایت از مسلمانان و ملت های مظلوم و مستضعف.
- بند ۳۱-۸- تلاش برای ایجاد نزدیکی بیشتر میان کشورهای اسلامی.
- بند ۳۱-۹- تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل.
- بند ۳۳- توجه جدی در تخصیص منابع، به وظایف مربوط به اعمال حاکمیت دولت، بهبود امنیت عمومی و پیشگیری و مقابله موثر با جرائم و مفاسد اجتماعی و امنیتی از طریق تقویت و هماهنگی دستگاه های قضایی، امنیتی و انتظامی.
- بند ۳۴- بهبود و تکمیل سازمانی و توزیع جغرافیایی نیروهای مسلح، متناسب با اندازه و نوع تهدیدها و آمایش سرزمین.
- بند ۳۶- توجه ویژه به حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین.

سیاست های کلی منابع آب :

- بند ۲- ارتقای بهره وری و توجه به ارزش اقتصادی و امنیتی و سیاسی آب در استحصال و عرصه نگهداری و مصرف آن .

سیاست های کلی حمل و نقل:

- بند ۱-۱- ملاحظات اقتصادی و دفاعی و امنیتی.
- بند ۳- توسعه و اصلاح شبکه ی حمل و نقل با توجه به نکات زیر:
 - نگرش شبکه ای به توسعه ی محورها.
 - آمایش سرزمین.
 - ملاحظات دفاعی- امنیتی.
 - سودآوری ملی.
 - موقعیت ترانزیتی کشور.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- مشارکت همه جانبه جمهوری اسلامی ایران در نظم دهی نوین منطقه آسیای جنوب غربی و افزایش نقش و ارتقاء موقعیت راهبردی ایران در منطقه و جهان از طریق:
- ۱- تحکیم جبهه ضد استکباری، دفاع از محور مقاومت و مبارزه با صهیونیسم و تروریسم تکفیری، ایجاد ترتیبات امنیتی مشترک منطقه ای، تقویت و حمایت از جریان بیداری اسلامی، حمایت از مردم سالاری در سایر کشورها
 - ۲- تقویت روند چندجانبه گرایی، ائتلاف سازی با کشورهای همسو و مشارکت فعال در شکل دهی هنجارها و قواعد بین المللی
 - ۳- ترویج و تبلیغ گفتمان حقوق بشر اسلامی و عادی سازی پرونده حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران در نهادهای بین المللی
 - ۴- توسعه کمی و کیفی رسانه های فرامرزی با زبان های رایج بین المللی با هدف ترویج فرهنگ و معرفی تمدن ایرانی- اسلامی، مقابله با ایران هراسی و اسلام هراسی و نیز شناساندن قابلیت ها، ظرفیت ها و دستاوردهای جمهوری اسلامی
 - ۵- حمایت از حقوق فردی و جمعی ایرانیان خارج از کشور، تقویت هویت اسلامی - ایرانی و ایجاد زمینه های لازم در جهت جلب سرمایه و توان علمی و تخصصی آنان در توسعه ملی و تأثیر بر سیاست های نظام سلطه در دفاع از منافع ملی
 - ۶- بهره گیری از ابزارهای دیپلماسی نوین شامل دیپلماسی عمومی، دیپلماسی فرهنگی، دیپلماسی نخبگان، دیپلماسی رسانه ای بویژه در فضای مجازی، دیپلماسی شهری و ورزشی در جهت تأثیرگذاری بر افکار عمومی و بین المللی.

محور شماره ۲ ایده اولیه: افزایش ضریب امنیتی (۱۳)**سیاست‌های پیشنهادی دولت**

- ارتقاء توانمندی های دفاعی و تقویت قدرت بازدارندگی و اهتمام به حضور نیروهای مردمی در تأمین امنیت و دفاع از دستاوردهای انقلاب اسلامی.

سیاست‌های برنامه پنج ساله گذشته**خودکفایی دفاعی و امنیتی**

- بند ۲ - ترویج نهضت نرم افزاری، تولید و توسعه علوم و فناوری و تحقیقات دفاعی و امنیتی و حرکت در مرزهای دانش با تأکید بر بومی سازی و روزآمدی.
- بند ۳- دستیابی به فناوری های برتر مورد نیاز دفاعی و امنیتی حال و آینده با تأکید بر نوآوری و پشتیبانی از توسعه آنها.
- بند ۴- تأکید بر خودکفایی کشور در سامانه ها، کالاهای و خدمات اولویت دار دفاعی و امنیتی توأم با بهسازی تجهیزات موجود و افزایش قابلیت و کارایی آن.

بند ۵- ممنوعیت تأمین نیازهای دفاعی و امنیتی از خارج کشور مگر در حد ضرورت و حتی الامکان با رعایت ملاحظات زیر:

- با اولویت انتقال فناوری.
- تأمین آموزش و پشتیبانی.
- تأمین از منابع متنوع.

بند ۶ - برون سپاری و جلب مشارکت سایر بخش ها اعم از دولتی و غیردولتی در تأمین نیازهای نیروهای مسلح با رعایت ملاحظات امنیتی و حفاظتی.

۷- جذب، توانمندسازی و به کارگیری نیروهای مستعد و نخبه با فراهم نمودن زمینه های رشد و تقویت آنان برای ارتقاء قابلیت های توسعه فناوری های دفاعی و امنیتی مورد نیاز کشور.

۸- برقراری ارتباط و همکاری با دیگر کشورها در زمینه های علمی، تولیدی و تجاری کالاها و خدمات دفاعی و امنیتی برای دستیابی به اهداف سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی.

۹- مقرون به صرفه سازی مسیر توسعه صنایع و فناوری های دفاعی و امنیتی کشور و ایجاد هم افزایی در فناوری های مورد نیاز.

برنامه سوم :

بند ۳۰-۱- ملاحظات امنیتی و دفاعی

بند ۳۲- افزایش اقتدار دفاعی و امنیتی و انتظامی به منظور بازدارندگی و پاسخگویی موثر به تهدیدها، و تأمین منافع ملی و امنیت عمومی، و پشتیبانی از سیاست خارجی و گسترش صلح و ثبات و امنیت در منطقه با بهره گیری از همه امکانات

بند ۳۴- بهبود و تکمیل سازمانی و توزیع جغرافیایی نیروهای مسلح، متناسب با اندازه و نوع تهدیدها و آمایش سرزمین

بند ۳۵- تقویت و توسعه و نوسازی صنایع دفاعی کشور با تأکید بر گسترش تحقیقات و سرعت دادن به انتقال فناوری های پیشرفته.

بند ۳۶- توجه ویژه به حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین.

سیاستهای بخش حمل و نقل:

بند ۱-۱- ملاحظات اقتصادی و دفاعی و امنیتی.

بند ۳- توسعه و اصلاح شبکه ی حمل و نقل با توجه به نکات زیر:

- نگرش شبکه ای به توسعه ی محورها.
- آمایش سرزمین.
- ملاحظات دفاعی- امنیتی.
- سودآوری ملی.

- موقعیت ترانزیتی کشور.

- تقاضا.

برنامه چهارم :

بند ۶- تعمیق روحیه دشمن شناسی و شناخت طرفندها و توطئه های دشمنان علیه انقلاب اسلامی و منافع ملی، ترویج روحیه ظلم ستیزی و مخالفت با سلطه گری استکبار جهانی.

بند ۹-۲- کسب فناوری، به ویژه فناوری های نو شامل: ریزفناوری و فناوری های زیستی، اطلاعات و ارتباطات، زیست محیطی، هوا فضا و هسته ای.

بند ۱۹- آمایش سرزمینی مبتنی بر اصول ذیل:

- ملاحظات امنیتی و دفاعی

- کارآیی و بازدهی اقتصادی.

- وحدت و یکپارچگی سرزمین

- گسترش عدالت اجتماعی و تعادل های منطقه ای.

- حفاظت محیط زیست و احیای منابع طبیعی.

- حفظ هویت اسلامی ایرانی و حراست از میراث فرهنگی.

- تسهیل و تنظیم روابط درونی و بیرون اقتصاد کشور.

- رفع محرومیت ها خصوصا در مناطق روستایی کشور.

بند ۲۰- تقویت امنیت و اقتدار ملی با تاکید بر رشد علمی و فناوری، مشارکت و ثبات سیاسی، ایجاد تعادل میان مناطق مختلف کشور، وحدت و هویت ملی، قدرت اقتصادی و دفاعی و ارتقاء جایگاه جهانی ایران.

بند ۲۴- ارتقاء توان دفاعی نیروهای مسلح برای بازدارندگی، ابتکار عمل و مقابله موثر در برابر تهدیدها و حفاظت از منافع ملی و انقلاب اسلامی و منابع حیاتی کشور.

بند ۲۵- توجه ویژه به حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین.

بند ۲۶- تقویت توسعه و نوسازی صنایع دفاعی کشور با تأکید بر گسترش تحقیقات و سرعت دادن به انتقال فناوری های پیشرفته.

بند ۲۸-۴- بهره گیری از روابط برای افزایش توان ملی.

سیاست های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی:

بند ۳-۳- در اختیار گرفتن کلیه امکانات و توانمندی های مورد نیاز اعم از دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و نیروهای مسلح در طول زمان بحران.

برنامه پنجم:

بند ۷-۵- دستیابی به فناوری‌های پیشرفته مورد نیاز.

بند ۴۵- ارتقاء توانمندی‌های دفاعی و قدرت بازدارندگی به منظور دفاع از حاکمیت، تمامیت ارضی، منافع و امنیت ملی و مقابله مؤثر با تهدیدهای خارجی و ایجاد توازن منطقه‌ای با تأکید بر:

۱- ۴۵- کسب دانش و فناوری‌های نو و نرم‌افزارهای پیشرفته دفاعی و نوسازی و بازسازی صنایع دفاعی، افزایش ضریب خودکفایی با توسعه تحقیقات و بهره‌مندی از همه ظرفیت‌های صنعتی کشور.

۲- ۴۵- اهتمام به حضور نیروهای مردمی در امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان.

۳- ۴۵- گسترش پدافند غیرعامل.

سیاست‌های کلی پدافند غیرعامل:

بند ۱- تأکید بر پدافند غیرعامل که عبارت است از مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می‌گردد.

بند ۲- رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده سازی یا تجمع حسب مورد، حساسیت زدایی، اختفاء، استتار، فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت بویژه در طرح‌های آمایش سرزمین و طرح‌های توسعه آینده کشور.

بند ۴- تهیه و اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل (با رعایت اصل هزینه- فایده) در مورد مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت (نظامی و غیرنظامی) موجود و در دست اجراء براساس اولویت بندی و امکانات حداکثر تا پایان برنامه ششم و تأمین اعتبار مورد نیاز.

بند ۶- دو یا چند منظوره کردن مستحذات، تأسیسات و شبکه‌های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره‌گیری پدافندی از طرح‌های عمرانی و توسعه‌ای بویژه در مناطق مرزی و حساس کشور.

بند ۱۰- حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط مورد نیاز کشور در پدافند غیرعامل با تأکید بر طراحی و تولید داخلی.

بند ۱۳- ایجاد مراکز برای تدوین، طراحی، برنامه‌ریزی و تصویب اصول و ضوابط، استانداردها، معیارها، مقررات و آئین‌نامه‌های فنی پدافند غیرعامل و پیگیری و نظارت بر اعمال آنها.

سیاست‌های کلی آمایش سرزمین:

بند ه ۲- تقویت هدفمند عوامل پیشرفت و آبادانی در مناطق حساس و ویژه با توجه به ملاحظات دفاعی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی و زیست‌محیطی و افزایش نقش و فعالیت مردم در فرایند توسعه.

بند و ۱- انتخاب مکان های مناسب و استقرار مراکز زیست و فعالیت و همچنین مراکز حیاتی و حساس، متناسب با ملاحظات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی بویژه امنیتی و پدافند غیرعامل.

سیاست های خودکفایی دفاعی امنیتی:

بند ۲- ترویج نهضت نرم افزاری، تولید و توسعه علوم و فناوری و تحقیقات دفاعی و امنیتی و حرکت در مرزهای دانش با تأکید بر بومی سازی و روزآمدی.

بند ۳- دستیابی به فناوری های برتر مورد نیاز دفاعی و امنیتی حال و آینده با تأکید بر نوآوری و پشتیبانی از توسعه آنها.

بند ۴- تأکید بر خودکفایی کشور در سامانه ها، کالاها و خدمات اولویت دار دفاعی و امنیتی توأم با بهسازی تجهیزات موجود و افزایش قابلیت و کارایی آن.

بند ۵- ممنوعیت تأمین نیازهای دفاعی و امنیتی از خارج کشور مگر در حد ضرورت و حتی الامکان با رعایت ملاحظات زیر:

- با اولویت انتقال فناوری.

- تأمین آموزش و پشتیبانی.

- تأمین از منابع متنوع.

بند ۶- برون سپاری و جلب مشارکت سایر بخش ها اعم از دولتی و غیردولتی در تأمین نیازهای نیروهای مسلح با رعایت ملاحظات امنیتی و حفاظتی.

بند ۷- جذب، توانمندسازی و به کارگیری نیروهای مستعد و نخبه با فراهم نمودن زمینه های رشد و تقویت آنان برای ارتقاء قابلیت های توسعه فناوری های دفاعی و امنیتی مورد نیاز کشور.

بند ۸- برقراری ارتباط و همکاری با دیگر کشورها در زمینه های علمی، تولیدی و تجاری کالاها و خدمات دفاعی و امنیتی برای دستیابی به اهداف سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی.

بند ۹- مقرون به صرفه سازی مسیر توسعه صنایع و فناوری های دفاعی و امنیتی کشور و ایجاد هم افزایی در فناوری های مورد نیاز.

سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی:

بند ۲۲- ۱- شناسایی و بکارگیری ظرفیت های علمی، فنی و اقتصادی برای دسترسی به توان آفندی و اقدامات مناسب.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- افزایش ضریب امنیتی و احساس امنیت از طریق:

۱- تعمیق و توسعه اشرف اطلاعاتی بر راهبردها و اقدامات دشمن و افزایش توان پیش بینی، پیش گیری، کنترل و مقابله در داخل و خارج با تهدیدات امنیتی بویژه جاسوسی، تروریسم با تأکید بر تروریسم تکفیری، فرقه گرایی مخمل همبستگی ملی، جرایم سازمان یافته و سایبری

با تقویت هماهنگی و هم افزایی در میان دستگاه های اطلاعاتی، امنیتی، قضایی و انتظامی و توسعه همکاری اطلاعاتی با سایر کشورها

۲- ارتقاء و تحکیم وحدت و انسجام ملی با تقویت مولفه های هویت اسلامی - ایرانی و مقابله قانونمند با جریانات انحرافی و مخل امنیت ملی در حوزه دینی و قومی

۳- تامین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد کامل نرم افزاری و سخت افزاری، توسعه و تقویت یگان های مرزبانی، مشارکت دهی مرزنشینان در طرح های امنیتی، توسعه فعالیت های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی مرزی

۴- ایمن سازی اماکن و مراکز حساس و حیاتی در برابر جاسوسی، نفوذ و خرابکاری
۵- ارتقاء تقویت توان مدیریت امنیتی با واکنش سریع، اطلاع رسانی و پاسخگویی به موقع به حوادث و رخدادهای احتمالی با جلب مشارکت های مردمی و ممانعت از سیاسی و امنیتی شدن مسائل اجتماعی، معیشتی و

- پیش گیری و مقابله با جرم و جنایت جهت ارتقاء احساس امنیت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالیانه مصادیق آن (قتل، سرقت، ضرب و شتم، اعمال منافی عفت و ...) از طریق:

۱- ارتقاء دانش عمومی و آگاهی های امنیت ساز در همه سطوح فردی، اجتماعی و سازمانی با اتخاذ رویکرد «امنیت جامعه محور» و تلاش برای تعدیل رفتارهای هنجارشکن و خشونت ورزی ساختارشکن در فرهنگ عمومی جامعه و ارتقاء امنیت اخلاقی جامعه با نقش آفرینی رسانه بویژه رسانه ملی، دستگاه های آموزشی، پرورشی، ورزشی، انتظامی، قضایی و مشارکت سامان یافته مردمی

۲- ایجاد شبکه ملی مراقبت و بانک اطلاعات و آمار جرایم در ناجا، و هوشمندسازی نظارت و کنترل بر اماکن و فضاهای عمومی

۳- توسعه مراکز درمانی و کاهش آسیب ها با هدف پوشش کامل معتادین در برنامه های درمانی و آموزشی.

- مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روانگردان ها با اولویت کاهش تقاضا و توسعه فعالیت های اطلاعاتی در جهت کشف و مبارزه با شبکه های تولید و توزیع مواد مخدر بر مبنای طرح ملی و نقشه راه استان ها با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد و تولید و توزیع اینگونه مواد در پایان برنامه.

- پیشگیری و مقابله همه جانبه و فراگیر با قاچاق کالا و ارز از پیش از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار با هدف کاهش ۵۰ درصدی قاچاق ورودی و خروجی از طریق شفاف سازی فرایندها (شامل اصلاح مقررات، ساماندهی کمی و کیفی مبادی رسمی و کنترل موثر مجاری غیررسمی و کاهش زمان و هزینه واردات، صادرات و ترانزیت)، ره گیری نرم افزاری کالاها، مستندسازی و شفاف سازی گردش وجوه (ارزی و ریالی) در سیستم بانکی و بازار غیرمتشکل پولی، تشدید اقدامات کنترلی، نظارتی و توسعه فعالیت های اطلاعاتی و قضائی در جهت ارتقاء توان کشف و افزایش ریسک قاچاق کالا با تمرکز بر شبکه ها، باندهای کلان و سازمان یافته.

امور فرهنگی**محور شماره ۱ ایده اولیه: مقاوم سازی فرهنگی (مقدمه)****سیاست های پیشنهادی دولت**

- توسعه زیرساخت های مرتبط با هنر و تولیدات صنایع فرهنگی با تأکید بر استفاده از فن آوریهای نوین و جلب مشارکت بخش غیردولتی و ضابطه مند کردن نقش حمایتی دولت در بخش فرهنگ و هنر.

سیاست های پیشنهادی شورای عالی انقلاب فرهنگی

- ۱- اجرای نقشه مهندسی کشور با تأکید بر ساماندهی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی، استقرار ستاد راهبردی و مدیریت فرهنگی کشور، مهندسی نظام های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی با رویکرد فرهنگی، تحول کارکرد و مدیریت راهبردی فرهنگی دستگاه ها و نهادهای کشور و تدوین و اجرای پیوست فرهنگی با اولویت طرح ها و فعالیت های مهم از ابتدای برنامه ششم (راهبرد کلان ۱۳ و ۱۲ نقشه مهندسی فرهنگی کشور و مصوبه جلسه شماره ۷۴۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)
- ۲- ارتقاء معرفت و بصیرت دینی با تمسک به قرآن، سنت پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) و ترویج آن در صحنه های داخلی و بین المللی با تأکید بر اجرای منشور توسعه فرهنگ قرآنی و تقویت شبکه تبلیغ، با حمایت همه جانبه دولت و مجلس شورای اسلامی (راهبردهای ملی ۱ و ۲ از راهبرد کلان نقشه مهندسی فرهنگی کشور و بند ۴-۴ سیاست های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش)
- ۳- برجسته نگه داشتن نقش و اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و رهبری انقلاب اسلامی به عنوان معیار اساسی در تمام سیاست گذاریها، برنامه ریزی ها و اقدامات مدیریتی در صحنه های داخلی و خارجی (راهبرد ملی ۴ از راهبرد کلان ۲ نقشه مهندسی فرهنگی کشور و بند ۳-۴ سیاست های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش)
- ۴- تمديد و تضمین اجرای مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با حمایت های قانونی اعتباری و نظارتی (فرمایشات حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری در دیدار با اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۱۹/۹/۱۳۹۳)
- ۵- طراحی و اجرای نظام جامع اطلاعات دستگاه های فرهنگی آثار و فعالیت ها و رصد، پایش و نظارت و ارزیابی تحولات فرهنگی، اجتماعی و علمی در سطح ملی و بین المللی بر اساس شاخص های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و بهره گیری از نتایج آن به منظور تحقق مدیریت کلان فرهنگی کشور (راهبرد ملی ۳ از راهبرد کلان ۶ نقشه مهندسی فرهنگی کشور)
- ۶- طراحی و اجرای طرح جامع سبک زندگی اسلامی - ایرانی با تأکید بر اصلاح الگوی مصرف، ارتباطات و تعاملات اجتماعی، معماری، مسکن و شهرسازی و ساختارهای تحصیل و اشتغال (راهبردهای ملی ۱، ۲، ۴، ۵ و ۷ از راهبرد کلان ۵ نقشه مهندسی فرهنگی کشور، بند ۳ اولویت های نقشه و بند ۵ سیاست های کلی جمعیت)
- ۷- برنامه ریزی برای ارتقاء جایگاه خانواده و نقش زن در جامعه بر مبنای سیاست های تشکیل،

تحکیم تقویت خانواده با تاکید بر افزایش نرخ باروری به بالاتر از سطح جانشینی (راهبردهای ملی ۲، ۳، ۴ و ۵ از راهبرد کلان ۳ نقشه مهندسی فرهنگی کشور، بند ۲ اولویت های نقشه و بند ۹ سیاست های کلی نظام اداری)

۸- برنامه ریزی برای رشد و گسترش اقتصاد فرهنگ و آثار، صنایع و محصولات فرهنگی و هنری متعهد به انقلاب اسلامی و ارزش های دفاع مقدس، شوق آفرین و استکبارستیز با بهره گیری از مزیت های فرهنگی کشور و دانش و فناوری و مشارکت بخش های غیردولتی، خصوصی و تعاونی و افزایش سهم آن در بازار داخلی و خارجی با تاکید بر تربیت هنرمندان جوان متعهد به مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی (راهبردهای ملی ۲، ۷، ۸ و ۱۰ از راهبرد کلان ۹ نقشه مهندسی فرهنگی کشور و بند ۱۰ اولویت نقشه)

۹- متناسب سازی فرهنگ اقتصادی با سیاست های اقتصاد مقاومتی با تاکید بر ارتقاء فرهنگ کار و تولید، کارآفرینی، روحیه و مدیریت جهادی، ساده زیستی، کیفیت بخشی به کالا و خدمات داخلی و پرهیز از ترویج و مصرف کالاهای خارجی، اسراف و تجمل گرایی (راهبرد کلان ۸ نقشه مهندسی فرهنگی کشور، بند ۴ اولویت های نقشه، بند ۲۰ سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی، بند ۱ سیاست های کلی اشتغال و بندهای ۱ و ۶ سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف)

۱۰- مدیریت فضای مجازی و استفاده مناسب از فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی با تاکید بر ارتقاء سطح دانش رسانه ای، تنویر افکار عمومی نسبت به مخاطرات فضای مجازی، توسعه شبکه ملی اطلاعات، مقابله فعال، هوشمند و همه جانبه فنی، علمی و فرهنگی با امپراطوری رسانه ای نظام سلطه و آسیب های شبکه های ارتباطی جهانی و الزام برای تدوین و اجرای پیوست فرهنگی برای طرح های مهم ارتباطی.

۱۱- تبیین و ترویج تفکر اسلام ناب محمدی (ص) و بهره گیری از ظرفیت های انقلاب اسلامی و بیداری اسلامی در تعاملات فرهنگی با پیروان اهل بیت (ع)، جهان اسلام و عرصه بین الملل. (راهبردهای ملی ۹، ۷، ۱، ۲ و ۱۰ از راهبرد کلان ۱۱ نقشه مهندسی فرهنگی کشور)

۱۲- استقرار و تقویت الگوی مسجدمحوری در ساختارسازی فرهنگ کشور و رفع مشکل کمبود مساجد در محله ها به ویژه مناطق محروم و کمتر توسعه یافته و نمازخانه ها و تلاش برای جلب مشارکت حداکثری مردم و نهادهای عمومی و غیردولتی و تامین روحانی و امام جماعت و ارائه تسهیلات مناسب و حمایت های قانونی و اعتباری لازم (راهبرد ملی ۳ از راهبرد کلان ۱ نقشه مهندسی فرهنگی کشور)

۱۳- اهتمام به تقویت هویت ملی و بهره گیری از ظرفیت حوزه تمدن ایرانی - اسلامی بویژه ترویج همه جانبه خط و زبان فارسی و نظارت بر اجرای قوانین و مقررات مرتبط با آن در فضای علمی و عمومی جامعه، تبلیغات محیطی، شهری، کالاهای و رسانه های مکتوب و مجازی بویژه رسانه ملی (راهبرد ملی ۹ از راهبرد کلان ۲ نقشه مهندسی فرهنگی کشور)

سیاست‌های برنامه پنج‌ساله گذشته

برنامه سوم:

- بند ۱۷- اعتلاء و عمق بخشیدن به معرفت و بصیرت دینی و قرآنی، و تحکیم فکری و علمی ارزش‌های انقلاب اسلامی، و مقابله با تهاجم فرهنگی بیگانه.
- بند ۱۸- زنده و نمایان نگاه‌داشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی «رحمه‌الله علیه» در همه سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها، و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی.
- بند ۱۹- رعایت آراستگی سیمای جامعه و کشور و محیط سازندگی به ارزش‌های اسلامی و انقلابی.
- بند ۲۰- جهت‌دهی رسانه‌ها بخصوص صدا و سیما به سمت سالم‌سازی فضای عمومی و رشد آگاهی‌ها و فضایل اخلاقی و اطلاع‌رسانی صحیح و تحقق سیاست‌های کلی برنامه توسعه.
- بند ۲۱- توجه به پرورش و شکوفایی استعدادها، تشویق خلاقیت‌ها و نوآوری‌های علمی، تقویت امر پژوهش و بالا بردن توان علمی و فناوری کشور.
- بند ۲۲- معرفی و ترویج فرهنگ و ارزش‌های والای اسلام و ایران اسلامی به جهانیان و تبیین شخصیت و مبانی سیاسی و فکری امام خمینی «رحمت‌الله علیه» به آنان و توجه به تجربه دیگر کشورها - به ویژه کشورهایی که مشترکات بیشتری با ما دارند - در برنامه توسعه و شناسایی نکاتی که به موفقیت یا ناکامی آنان انجامیده است.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- معرفی صحیح، منطقی و بهنگام اسلام ناب محمدی (ص)، انقلاب اسلامی و ارزش‌های دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی و زنده و نمایان نگهداشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) جهت تحکیم بنیان فرهنگی کشور و مقابله با جریانات انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات و موهومات
- تقویت و تحکیم فرهنگ و هویت اسلامی - ایرانی و همبستگی ملی میان آحاد ملت به ویژه مناطق مختلف کشور و مذاهب شناخته شده در قانون اساسی و ایرانیان خارج از کشور.
- تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی و بازارهای داخلی و خارجی کالاها و خدمات فرهنگی و هنری و حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنری مقوم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی - ایرانی.
- مقابله با تهدیدات و حضور نهادهای موثر فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی بمنظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی ایران و مقابله با تهدیدات.
- توسعه و ترویج وقف و افزایش سهم آن در حوزه‌های مختلف.
- اهتمام به تعمیق و گسترش همکاری‌های مشترک دولتی و مردمی با جهان اسلام با هدف تحقق زمینه‌های وحدت اسلامی و پیشرفت و توسعه جهان اسلام.

محور شماره ۱۲ ایده اولیه: تحقق نقشه مهندسی فرهنگی (۹)

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم:

- بند ۱- اعتلا و عمق و گسترش دادن معرفت و بصیرت دینی بر پایه قرآن و مکتب اهل بیت (علیهم السلام).
- بند ۲- استوار کردن ارزش های انقلاب اسلامی در اندیشه و عمل.
- بند ۵- تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی - اسلامی و اهتمام جدی به زبان فارسی.
- بند ۶- تعمیق روحیه دشمن شناسی و شناخت ترفندها و توطئه های دشمنان علیه انقلاب اسلامی و منافع ملی، ترویج روحیه ظلم ستیزی و مخالفت با سلطه گری استکبار جهانی.
- بند ۱-۳- تقویت فضایل اخلاقی و ایمان، روحیه ایثار و امید به آینده.
- بند ۸- برنامه ریزی برای بهبود رفتارهای فردی و اجتماعی.
- بند ۱۵- تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان های انقلاب اسلامی.
- ۱-۱۵- فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیب های اجتماعی آنان.
- ۲-۱۵- توجه به مقتضیات دوره جوانی و نیازها و توانایی های آنان.
- بند ۱۹- زنده و نمایان نگاه داشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تمام سیاست گذاری ها و برنامه ریزی ها.
- ۷- سالم سازی فضای فرهنگی، رشد آگاهی ها و فضایل اخلاقی و اهتمام به امر به معروف و نهی از منکر.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

ندارد

محور شماره ۳ ایده اولیه: سبک زندگی (۹)

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه پنجم:

- بند ۲- زنده و نمایان نگه داشتن اندیشه دینی و سیاسی امام خمینی (ره) و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تمام سیاست گذاری ها و برنامه ریزی ها.

- بند ۴- مقابله با جریانات انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات و موهومات.
- بند ۵- استفاده بهینه از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی برای تحقق اهداف فرهنگی نظام.
- بند ۱۳- تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی، فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه‌های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیب‌های اجتماعی آنان، توجه به مقتضیات دوره جوانی و نیازها و توانایی‌های آنان.
- بند ۱۵- هویت بخشی به سیمای شهر و روستا، بازآفرینی و روزآمدسازی معماری ایرانی - اسلامی، رعایت معیارهای پیشرفته برای ایمنی بناها و استحکام ساخت و سازها.
- بند ۱۷- اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در عرضه منابع مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

ندارد

محور شماره ۴ ایده اولیه:

سیاست‌های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست‌های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه پنجم:

- بند ۱- تکمیل و اجرای طرح مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- ۳۷- اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم و ایجاد هماهنگی و اتخاذ رویه مناسب در کلیه نهادها و بخش‌های مرتبط با تعلیم و تربیت و تبلیغ به منظور ایجاد هنجارهای اخلاقی و رفتاری مطلوب.
- ۴۰- اهتمام به تعمیق و گسترش همکاری‌های مشترک دولتی و مردمی با جهان اسلام با هدف تحقق زمینه‌های وحدت اسلامی و پیشرفت و توسعه جهان اسلام.

محور شماره ۵ ایده اولیه:

سیاست‌های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست‌های برنامه پنج ساله گذشته

- ۳۶- ارزیابی و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی با:

- ۳۶-۱- اصلاح و ارتقای فرهنگ اقتصادی در جهت تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید کار و سرمایه ایرانی، اصلاح الگوی مصرف، تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت مشروع، اشتغال مولد، رقابت سالم، شفاف سازی اقتصادی و سالم سازی آن.

۳۶-۲- تقویت قانون گرایی، انضباط اجتماعی، روحیه جهاد و ایثارگری، وجدان کاری، خودباوری، روحیه کار جمعی، ابتکار، درستکاری، قناعت، پرهیز از اسراف و اهتمام به ارتقای کیفیت در تولید، کارآفرینی، بهره‌وری، تولید ثروت، انفاق، امانتداری، وفای به عهد و روحیه ایثارگری.

۳۶-۳- تلاش برای حضور واقعی و موثر ایمان، تقوا، اخلاق، احکام و ارزشهای اسلامی در زندگی فردی و اجتماعی و تعاملات سیاسی و مناسبات اقتصادی و اجتماعی.

۳۶-۴- معرفی صحیح، منطقی و بهنگام اسلام ناب محمدی(ص)، انقلاب اسلامی و ارزش‌های دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی و زنده و نمایان نگهداشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی(ره) جهت تحکیم بنیان فرهنگی کشور و مقابله با جریان‌های انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات و موهومات.

۴۱- مقابله با تهدیدات و حضور نهادهای موثر فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی بمنظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی ایران و مقابله با تهدیدات.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

ندارد

امور اجتماعی**محور شماره ۱ ایده اولیه: کاهش آسیب های اجتماعی (۱۰)****سیاست های پیشنهادی دولت****امور اجتماعی:**

- بهره گیری و ارتقای ظرفیت سرمایه اجتماعی و تقویت سازمان های مردم نهاد و مشارکت اجتماعی مردم بویژه زنان و جوانان در جهت توسعه و تحقق منافع ملی.
- رفع موانع ازدواج و افزایش نرخ باروری، تحکیم خانواده با تأکید بر تقویت نقش و کارکرد آن در تربیت نسل سالم، با نشاط، خلاق، مشارکت جو و فعال.
- اهتمام به تحقق عدالت اجتماعی و کاهش فاصله دهک های در آمدی و توانمندسازی اقشار آسیب پذیر.
- اتخاذ رویکرد سلامت همه جانبه عدالت محور، پایداری منابع و مدیریت آن از طریق نظام بیمه ای
- توسعه ورزش همگانی، کاهش مخاطرات ناشی از آلودگی های تهدید کننده سلامت و تأکید بر اولویت پیشگیری بر درمان.
- اصلاح نظام بازنشستگی کشور با رویکرد ایجاد تعادل در منابع و مصارف صندوق ها.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته**برنامه چهارم :**

- بند ۱۵- تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان های انقلاب اسلامی
- ۱۵-۱ فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیب های اجتماعی آنان.
- ۱۵-۲- توجه به مقتضیات دوره جوانی و نیازها و توانایی آنان.
- بند ۲۷- توسعه نظم و امنیت عمومی و پیشگیری و مقابله موثر با جرائم و مفسدات اجتماعی و امنیتی از طریق تقویت و هماهنگی دستگاه های قضایی، امنیتی و نظامی و توجه جدی در تخصیص منابع به وظایف مربوط به اعمال حاکمیت دولت.

برنامه پنجم:**بند ۲۰- ارتقاء امنیت اجتماعی:**

- ۱-۲۰- مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روانگردان و اهتمام به اجرای سیاست های کلی مبارزه با مواد مخدر.
- ۲-۲۰- سامان بخشی مناطق حاشیه نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری های عمومی ناشی از آن.
- ۳-۲۰- استفاده از ابزارهای فرهنگی، آموزشی و رسانه ها برای پیشگیری و مقابله با ناهنجاری های فرهنگی و اجتماعی،

توسعه نظام‌های پیشگیری از آسیب‌های فردی و اجتماعی، تحول در نظام آموزش و پرورش.

بند ۵-۲- ارتقاء سلامت جسمی و روحی معلمان و دانش‌آموزان و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- ارتقاء نقش و جایگاه جوانان در سرمایه اجتماعی با تاکید بر تقویت هویت اسلامی ایرانی، سلامت اجتماعی و معنوی و افزایش مسوولیت پذیری و مشارکت جوانان در توسعه ملی و اهتمام ویژه به مسایل اشتغال، ازدواج و اوقات فراغت آنان.
- برنامه ریزی برای تحقق عدالت اجتماعی در تمامی سطوح و توانمندسازی اقشار آسیب پذیر و کاهش فاصله طبقاتی.
- توسعه نظام‌های پیشگیری از آسیب‌های فردی و اجتماعی و برنامه ریزی برای کاهش جرایم و ناهنجاری‌های اجتماعی و شناسایی علل وقوع جرم و راه‌های پیشگیری از آن.
- تقویت روحیه ورزشکاری و اهتمام به توسعه ورزش همگانی میان آحاد جامعه به عنوان یکی از شاخص‌های سبک زندگی اسلامی ایرانی و تبدیل محیط ورزش به محیط فرهنگی برای رشد فضیلت‌های اخلاقی به دور از ناهنجاری‌ها و آسیب‌ها و تحکیم اخلاق اسلامی در محیط‌های ورزشی به ویژه ورزش حرفه‌ای.

محور شماره ۲ ایده اولیه: ارتقاء سرمایه اجتماعی (۱۰)

سیاست‌های پیشنهادی دولت

- بهره‌گیری و ارتقای ظرفیت سرمایه اجتماعی و تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد و مشارکت اجتماعی مردم بویژه زنان و جوانان در جهت توسعه و تحقق منافع ملی.
- اصلاح نظام باننشستگی کشور با رویکرد ایجاد تعادل در منابع و مصارف صندوق‌ها.

سیاست‌های برنامه پنج ساله گذشته

ندارد

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- ارتقاء سرمایه اجتماعی و تقویت رابطه حکومت با مردم از طریق تقویت حضور مردم در صحنه و ارتقای مشارکت اجتماعی و افزایش رضایتمندی و اعتماد عمومی و کارآمدی دستگاه‌های حکومتی.
- اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسوولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.

محور شماره ۳ ایده اولیه: استقرار نظام سلامت (۹)

سیاست های پیشنهادی دولت

- اهتمام به تحقق عدالت اجتماعی و کاهش فاصله دهک های درآمدی و توانمندسازی اقشار آسیب پذیر.
- اتخاذ رویکرد سلامت همه جانبه عدالت محور، پایداری منابع و مدیریت آن از طریق نظام بیمه ای
- توسعه ورزش همگانی، کاهش مخاطرات ناشی از آلودگی های تهدید کننده سلامت و تأکید بر اولویت پیشگیری بر درمان.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

ندارد

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- ارتقاء خدمات درمانی، تامین سلامت و تغذیه سالم و پیشگیری از عوامل مختل کننده سلامت و اتخاذ رویکرد سلامت همه جانبه و عدالت محور در همه قوانین، سیاست های اجرایی و مقررات با رعایت سیاست های کلی سلامت.

امور علمی و فناوری

محور شماره ۱ ایده اولیه: پیش تازی در علم و فن آوری (مقدمه)

سیاست های پیشنهادی دولت

امور علم و فناوری:

- توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری، توسعه همکاری ها و تعاملات بین المللی با تأکید بر صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان، حمایت از پژوهش های مساله محور و تقویت و توسعه مشارکت بخش غیردولتی و تجاری سازی پژوهش، نوآوری و فناوری.

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه سوم:

- بند ۲۱- توجه به پرورش و شکوفایی استعدادها، تشویق خلاقیت ها و نوآوری های علمی، تقویت امر پژوهش و بالا بردن توان علمی و فناوری کشور.

برنامه چهارم:

- بند ۹- سازماندهی و بسیج امکانات و ظرفیت های کشور در جهت افزایش سهم کشور در تولیدات علمی جهان. تقویت نهضت نرم افزاری و ترویج پژوهش. کسب فناوری، به ویژه فناوری های نو شامل؛ ریزفناوری و فناوری های زیستی، اطلاعات و ارتباطات، زیست محیطی، هوا فضا و هسته ای.

برنامه پنجم:

- بند ۲- ۷- دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن در برنامه پنجم.

بند ۵-۷- دستیابی به فناوری‌های پیشرفته مورد نیاز.

بند ۱۰- گسترش حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری از طریق: ارتقاء منزلت اجتماعی، ارتقاء سطح علمی و مهارتی، رفع دغدغه خطرپذیری مالی در مراحل پژوهشی و آزمایشی نوآوری‌ها، کمک به تجاری‌سازی دستاوردهای آنان.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه پردازی، نوآوری و برنامه ریزی ویژه برای:
- ۱- دستیابی به علوم و فناوری‌های پیشرفته در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با توجه به اولویت‌ها، مزیت‌ها و ظرفیت‌ها و ارتقای موقعیت کشور در حوزه‌های پیشرو علمی بویژه در حوزه نانو، بیو، فناوری ارتباطات و اطلاعات، فضائی، مواد پیشرفته و علوم پزشکی و پژوهش‌های مرتبط با مزیت‌های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی، آب و خاک و انرژی.
- ۲- ساماندهی نظام آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.
- تنظیم رابطه متقابل تحصیل، رشته‌های تحصیلی و تعلیم و تربیت با اشتغال و متناسب سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نیازهای توسعه‌ای کشور.
- توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از پژوهش‌های مساله محور و تجاری سازی پژوهش، نوآوری و توسعه نظام جامع تامین مالی در جهت پاسخ به نیاز اقتصاد دانش بنیان.

محور شماره ۱۲ ایده اولیه: تداوم سرعت پیشرفت فعلی (۸)

سیاست‌های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست‌های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه چهارم:

بند ۲۶- تقویت توسعه و نوسازی صنایع دفاعی کشور با تأکید بر گسترش تحقیقات و سرعت دادن به انتقال فناوری‌های پیشرفته.

سیاست‌های پیشنهادی دبیرخانه

- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی بویژه جهان اسلام در راستای توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش بنیان و کسب دانش طراحی و ساخت برای تولید محصولات در داخل کشور.

محور شماره ۱۳ ایده اولیه: متناسب سازی نظام آموزش و پژوهش (۸)

سیاست‌های پیشنهادی دولت

- آموزش نیروی انسانی ماهر و کارآمد مبتنی بر نیازهای نیروی انسانی کشور و اقتصادی نمودن آموزش عالی با تأکید بر سطح بندی و اصلاح و ارتقای مدیریت و برنامه ریزی توسعه دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی.

پیش نویس سیاست های کلی برنامه ششم توسعه بر اساس ایده سیاست ها

- ارتقای بهره وری مدیریت منابع و مصارف آموزش و پرورش با تحول در ساختار ها، روش ها و فرآیندها و تأکید بر نقش و جایگاه مدرسه

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه سوم:

بند ۱۶- آموزش و بازآموزی نیروی انسانی در سطوح گوناگون، برای پاسخگویی به نیاز بنگاه های اقتصادی، و فراهم ساختن مهارت ها و تخصص های لازم در همه سطوح.

برنامه چهارم:

بند ۱۰- اصلاح نظام آموزشی کشور شامل: آموزش و پرورش، آموزش فنی و حرفه ای، آموزش عالی، و کارآمد کردن آن برای تأمین منابع انسانی مورد نیاز در جهت تحقق اهداف چشم انداز.

برنامه پنجم:

بند ۷- تحول در نظام آموزش عالی و پژوهش در موارد زیر:

- ۱-۷- افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به ۳ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان برنامه پنجم و افزایش ورود دانش آموختگان دوره کارشناسی به دوره های تحصیلات تکمیلی به ۲۰ درصد.
- ۳-۷- ارتباط مؤثر بین دانشگاه ها و مراکز پژوهشی با صنعت و بخش های مربوط جامعه.
- ۴-۷- توانمندسازی بخش غیردولتی برای مشارکت در تولید علم و فناوری.
- ۸- تحول در نظام آموزش و پرورش با هدف ارتقاء کیفی آن بر اساس نیازها و اولویت های کشور در سه حوزه دانش، مهارت و تربیت و نیز افزایش سلامت روحی و جسمی دانش آموزان.
- ۹- تحول و ارتقاء علوم انسانی با: تقویت جایگاه و منزلت این علوم، جذب افراد مستعد و با انگیزه، اصلاح و بازنگری در متون و برنامه ها و روش های آموزشی، ارتقاء کمی و کیفی مراکز و فعالیت های پژوهشی و ترویج نظریه پردازی، نقد و آزاداندیشی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

- تحول در نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با توجه ویژه به موارد ذیل:

- ۱- دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری و تثبیت آن
- ۲- افزایش سهم هزینه های پژوهشی از تولید ناخالص داخلی به سه درصد با تأکید بر مصرف بهینه منابع و ارتقاء بهره وری.
- ۳- حمایت مادی و معنوی از فرآیند تبدیل ایده به محصول و افزایش سالانه سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش پیشرفته و فناوری داخلی به میزان ۳ درصد در تولید ناخالص داخلی.
- ۴- افزایش سالانه یک درصد سهم صادرات محصولات با فناوری بالا (H.T) از صادرات غیر نفتی
- ۵- ارتقاء کیفی نظام آموزشی کشور و جهت دهی آن به سمت تربیت نیروی انسانی متدین، متخلق به اخلاق اسلامی، خلاق، ماهر، کارآمد با روحیه جهادی و خط شکنی در جبهه تولید

علم، فناوری و نوآوری و متعهد به ارزش ها و مبانی انقلاب و نظام اسلامی با تاکید بر دوران تحصیلی ابتدایی و رعایت صلاحیت های اخلاقی، اعتقادی و انقلابی و تخصصی در جذب معلمان و هیات های علمی.

۶- افزایش سهم آموزش های مهارتی از نظام آموزشی کشور.

- تحول و ارتقاء علوم انسانی با تقویت جایگاه و منزلت این علوم، جذب افراد مستعد و با انگیزه، اصلاح و بازنگری در متون و برنامه ها و روش های آموزشی، ارتقاء کمی و کیفی مراکز و فعالیت های پژوهشی و ترویج نظریه پردازی، نقد و آزاد اندیشی.

محور شماره ۴ ایده اولیه: بهره گیری از دانش های نو(۸)

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

ندارد

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

ندارد

محور شماره ۵ ایده اولیه: دست آوردهای برتر علمی با تعیین حوزه های پیشرو(۸)

سیاست های پیشنهادی دولت

ندارد

سیاست های برنامه پنج ساله گذشته

برنامه پنجم :

بند ۷-۵- دستیابی به فناوری های پیشرفته مورد نیاز.

-گسترش تحقیقات بنیادی و توسعه ای و تربیت نیروی انسانی و تلاش برای ایجاد مرکز جذب و صدور دانش و خدمات فنی- مهندسی انرژی در سطح بین الملل و ارتقاء فناوری در زمینه های منابع و صنایع نفت و گاز و پتروشیمی.

سیاست های پیشنهادی دبیرخانه

ندارد